

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 2003

9 JUILLET 2003

Proposition de loi modifiant les articles 131 et 326 du Code judiciaire

(Déposée par Mme Clotilde Nyssens)

DÉVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi reprend le texte d'une proposition qui a déjà été déposée au Sénat le 13 février 2001 (doc. Sénat, n° 2-655/1 — 2000/2001).

Dans le rapport annuel 1999-2000 de la Cour de cassation, le ministère public près cette cour fait une offre de services au législateur. Il propose à la page 68, section 2, d'apporter des modifications aux articles 131 et 326 du Code judiciaire.

Concernant l'article 131, le ministère public s'exprime comme suit :

«L'audience plénière de la Cour a pour objet de fixer sur une matière déterminée la jurisprudence de la Cour.

Au cours de l'année 1999, une affaire civile a mis à jour la difficulté pour le ministère public près la Cour de cassation, de provoquer une audience plénière, en cas d'inaction du conseiller chargé du rapport, légalement habilité à prendre cette initiative, conformément à l'article 131, alinéa 1er, du Code judiciaire.

Aux termes de l'article 131, alinéa 1er, du Code judiciaire, la décision de la tenue d'une audience plénière relève de la compétence du premier président, après avoir reçu l'avis du conseiller chargé du rapport et du ministère public.

BELGISCHE SENAAAT

BUITENGEWONE ZITTING 2003

9 JULI 2003

Wetsvoorstel tot wijziging van de artikelen 131 en 326 van het Gerechtelijk Wetboek

(Ingediend door mevrouw Clotilde Nyssens)

TOELICHTING

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van een voorstel dat reeds op 13 februari 2001 in de Senaat werd ingediend (stuk Senaat, nr. 2-655/1 — 2000/2001).

In het jaarverslag 1999-2000 van het Hof van Cassatie wil het openbaar ministerie bij dit hof de wetgever dienstig zijn. Op pagina 68, afdeling 2, stelt het wijzigingen van de artikelen 131 en 326 van het Gerechtelijk Wetboek voor.

In verband met artikel 131 stelt het openbaar ministerie het volgende :

«De voltallige zitting van het Hof is bedoeld om voor een bepaalde materie de rechtspraak van het Hof vast te leggen.

Tijdens het jaar 1999 is naar aanleiding van een burgerlijke zaak gebleken dat het voor het openbaar ministerie bij het Hof van Cassatie moeilijk is om een voltallige terechtzitting te doen houden, bij ontstentenis van enig initiatief daartoe van de raadsheers-verslaggever, die overeenkomstig artikel 131, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek wettelijk gemachtigd is om dat initiatief te nemen.

Luidens artikel 131, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek staat het aan de eerste voorzitter te beslissen of een zaak in voltallige zitting moet worden behandeld, na het advies van de raadsheers-verslaggever en van het openbaar ministerie te hebben gewonnen.

Suite aux arrêts de la Cour européenne des droits de l'homme des 30 octobre 1991 et 20 février 1996, en cause de *Borgers et Vermeulen*, le ministère public n'est plus présent au délibéré de la Cour. Or, cette présence au délibéré permettait au ministère public d'attirer l'attention de la Cour quant aux conséquences potentielles d'une modification de la jurisprudence de la Cour. Il assurait de la sorte pleinement sa mission de préservation de l'unité de jurisprudence de la Cour. En raison de l'exclusion du ministère public du délibéré de la Cour, il apparaît nécessaire de permettre à celui-ci, en cas d'inaction du conseiller chargé du rapport ou du président de la chambre, de requérir la tenue d'une audience plénière afin d'assurer cette mission, par ailleurs reconnue par les arrêts précités de la Cour européenne des droits de l'homme. »

L'exclusion du ministère public des délibérés de la Cour de cassation enfreint sa possibilité de provoquer la tenue d'une audience plénière. Étant donné la nécessité de telles audiences pour fixer la jurisprudence de la Cour sur des matières déterminées, l'article 131 doit être modifié de manière à permettre au ministère public de requérir auprès du premier président la tenue d'une audience plénière. Il importe en effet que le ministère public puisse accomplir sa mission de préservation de l'unité de jurisprudence de la Cour.

Concernant l'article 326, du Code judiciaire, le ministère public s'exprime comme suit :

« Cet article prévoit la possibilité, pour un procureur général près une cour d'appel ou un auditeur général, de charger un magistrat de son parquet général, de son auditorat général, d'un parquet du procureur du Roi ou d'un auditorat du travail d'assumer temporairement les fonctions du ministère public auprès d'un autre parquet du même ressort.

Cette possibilité devrait être expressément étendue en faveur du parquet de cassation, en vue de pallier l'éventuelle insuffisance temporaire de ses effectifs. Actuellement une telle délégation n'est ni expressément prévue ni interdite, et il y a été procédé à deux reprises. »

Dans le souci de légiférer sur une situation de fait, il apparaît utile que l'article 326 du Code judiciaire puisse être étendu au parquet de cassation.

Clotilde NYSENS.

*
* *

Ten gevolge van de arresten van het Europees Hof van de rechten van de mens van 30 oktober 1991 en 20 februari 1996, in zake *Borgers en Vermeulen*, neemt het openbaar ministerie niet meer deel aan de beraadslaging van het Hof. Dat ontnemt echter aan het openbaar ministerie de mogelijkheid om tijdens de beraadslaging te wijzen op de mogelijke gevolgen van een wijziging van de rechtspraak van het Hof, in het kader van zijn opdracht om te waken over de eenheid van de rechtspraak van het Hof. Omdat het openbaar ministerie niet langer mag deelnemen aan de beraadslaging van het Hof, blijkt het noodzakelijk dat het de mogelijkheid krijgt om te vorderen dat de zaak in voltallige zitting wordt behandeld, wanneer de raadsheer-verslaggever of de kamervoorzitter nalaat zulks te doen, om die opdracht te vervullen die overigens door de voormelde arresten van het Europees Hof voor de rechten van de mens wordt erkend. »

De uitsluiting van het openbaar ministerie van de beraadslaging van het Hof van Cassatie, perkt de mogelijkheid van het openbaar ministerie in om een voltallige terechtzitting te doen houden. Gelet op de noodzaak om soortgelijke terechtzittingen te houden om de rechtspraak van het Hof over bepaalde aangelegenheden vast te stellen, behoort artikel 131 zo te worden gewijzigd dat het openbaar ministerie de mogelijkheid krijgt bij de eerste voorzitter het houden van een voltallige terechtzitting te vorderen. Het is immers belangrijk dat het openbaar ministerie zijn opdracht om te waken over de eenheid van de rechtspraak van het Hof, behoorlijk kan vervullen.

In verband met artikel 326 van het Gerechtelijk Wetboek, stelt het openbaar ministerie het volgende :

« Dat artikel bepaalt dat een procureur-generaal bij een hof van beroep of een auditeur-generaal, een magistraat van zijn parket-generaal, van zijn auditoraat-generaal, van een parket van een procureur des Konings of van een arbeidsauditoraat opdracht kan geven om tijdelijk zijn ambt uit te oefenen in een ander parket van hetzelfde rechtsgebied.

Die mogelijkheid zou uitdrukkelijk moeten worden uitgebreid tot het parket van cassatie om een eventuele tijdelijke onderbezetting op te vangen. Thans is een dergelijke delegatie noch uitdrukkelijk bepaald noch verboden en werd zij tweemaal toegepast. »

Teneinde een feitelijke situatie wettelijk te onderbouwen, lijkt het nuttig artikel 326 van het Gerechtelijk Wetboek tot het cassatieparket uit te breiden.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

 Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 131, alinéa 1er, du Code judiciaire, les mots «ou à défaut d'avis du conseiller chargé du rapport sur réquisition du procureur général,» sont insérés les mots «du procureur général,» et «le premier président».

Art. 3

Dans l'article 326 du même Code, modifié par les lois du 28 décembre 1990 et du 22 décembre 1998, les alinéas 2 et 3 sont complétés comme suit: «ou auprès du parquet de cassation».

23 juin 2003.

Clotilde NYSSENS.

WETSVOORSTEL

 Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 131, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek, worden tussen het woord «ingewonnen,» en het woord «oordeelt», de woorden «of, bij ontstentenis van enig advies vanwege de met de opstelling van het verslag belaste raadsheer, op vordering van de procureur-generaal,» ingevoegd.

Art. 3

In het bij de wetten van 28 december 1990 en 22 december 1998 gewijzigde artikel 326 van hetzelfde Wetboek, worden het tweede en het derde lid aangevuld als volgt: «of bij het cassatieparket».

23 juni 2003.